درنگ

چطور فریب نخوریم؟

سوءگیری «لنگر انداختن»

محمد بحرینی: پژوهشگر علوم شناختی

ذهن ما تمایل دارد نخستین اطلاعاتی را که به آن ارائه می‌شود، بپذیرد و زحمت کسب اطلاعات بیشتر را به خود ندهد. یعنی در همان ابتدا با ورود نخستین اطلاعات، لنگر خود را بیندازد و آرام بگیرد. از سوگیری «لنگر انداختن» می‌توان برای فریب دیگران بهره برد. به همین دلیل است که شاهد هستیم گاهی برخی منابع خبری، صرفاً به‌دنبال سرعت و نه صحت در انتشار خبر و یا حتی شایعات هستند، چراکه می‌خواهند روایت آنها، روایت اول باشد و در ذهن‌ها لنگر خود را بیندازد. مقابله با این تکنیک: ۱ اثبات غلط بودن روایت اول ۲ ارائه روایت درست.

نکته اصلی در مواجهه با این ترفند فریب، آن است که تا نتوانیم غلط بودن اطلاعاتی را که اول به ذهن‌ها وارد شده، اثبات کنیم، نمی‌توانیم دیگران را متوجه درست بودن اطلاعات صحیح کنیم، همچون ظرفی که پر شده و دیگر نمی‌توان درون آن چیز دیگری ریخت.

کتاب

اندیشیدن به فلسطین

کتاب «اندیشیدن به فلسطین» اثری فلسفی و جامعه‌شناختی به قلم رونیت لنتین، نویسنده و جامعه‌شناس است که محتوای آن به شکل مجموعه مقاله از نویسندگان فلسطینی، اسرائیلی، ایرانی، آمریکایی، ایرلندی و... منتشر شده است. این کتاب به بررسی وضعیت کنونی فلسطین از زاویه فلسفی، جامعه‌شناسانه و حقوق بشری می‌پردازد. نویسنده‌های این کتاب از ابزارهای مفهومی و آرای اندیشمندان بزرگ جامعه‌شناسی و فلسفه چون میشل فوکو، کارل اشمیت و جورجو آگامبن، ادوارد سعید، هانا آرنت و دیگران استفاده کرده و محور و پرسش اصلی خود را بر نظریه وضعیت استثنایی اشمیت و آگامبن بنا کرده‌اند. مسئله اصلی کتاب، زمان و نحوه به تعلیق درآمدن قانون از سوی حاکمیت است و اینکه آیا جوهره تعلیق موقتی بودن است یا امکان وضعیت استثنایی دائم هم وجود دارد؟

شکست رژیم صهیونیستی در میدان افکار عمومی

فرشاد مهدی‌پور، معاون مطبوعاتی وزیر ارشاد: در هیچ جای دنیا پرچم اسرائیل را نمی‌بینید، اما پرچم فلسطین در سراسر دنیا به اهتزاز درآمده است. این یعنی رژیم صهیونیستی، در میدان افکار عمومی همانند عملیات میدانی شکست خورده است.

هر خبر، یک موشک

مرتضی کارآموزیان، مسئول سازمان بسیج رسانه: در تاریخ سابقه ندارد که ۴۶ خبرنگار را در ۲۵ روز شهید کنند. بمباران یک مرکز رسانه‌ای هیچ نمونه‌ای در تاریخ دنیا ندارد. هر کدام از پیام‌ها، عکس‌ها و محتوایی که خبرنگاران در غزه تولید می‌کنند، به مثابه یک موشک بالستیک است.

هولوکاست واقعی، هولوکاست رسانه‌ای

چرا برخی در دنیا «هولوکاست واقعی» فلسطین را ندیدند و تحت تأثیر «هولوکاست رسانه‌ای» قرار گرفته‌اند؟

گزارش

سهیل آهنگر
روزنامه‌نگار

از عجایب دوران ما آن است که یک «هولوکاست رسانه‌ای» و دروغین به‌طور مکرر توسط رسانه‌ها برای ما تکرار شده است. اما چند دهه است که یک «هولوکاست واقعی» جلوی چشمان ما در حال وقوع است، اما نهادهای بین‌المللی وظیفه خود را برای جلوگیری از آن انجام نمی‌دهند.

جنایت رسانه‌ای پشتیبان جنایت نظامی

واژه «هولوکاست» که به انگلیسی Genocide است، به‌معنای نسل‌کشی است. آمریکا و صهیونیسم بین‌الملل، با به‌کار بردن این واژه، بهانه‌ای برای تشکیل رژیم جعلی اسرائیل برای خود دست و پا کردند، اما در عمل، نسل‌کشی واقعی را در میان مردم فلسطین به راه انداخته‌اند. متأسفانه یکی از قابلیت‌های رسانه این است که اگر جریانی بتواند عمده رسانه‌ها را در خدمت خود بگیرد، می‌تواند به سادگی توجهات را به هر چیزی که می‌خواهد منحرف کند و اجازه ندهد واقعیات بسیار، دیده شوند. به همین دلیل کشورهای غربی از ابتدای اشغال فلسطین، در کنار جنایات گسترده در عرصه نظامی و کشتار وسیع مردم، فضاسازی بدون وقفه رسانه‌ای را در دستور کار خود قرار دادند که این نوع دروغ‌پردازی گسترده رسانه‌ای، در هیچ جای تاریخ جهان سابقه ندارد.

زمانی که آمریکا موفق شد با فضاسازی رسانه‌ای اینگونه القا کند که صدام سلاح شیمیایی دارد و توانست به این بهانه به عراق حمله کند، پطرس غالی دبیرکل سابق سازمان ملل، از شبکه CNN تحت عنوان عضو شانزدهم شورای امنیت سازمان ملل یاد کرد، چراکه اگر فضاسازی‌های CNN نبود، باور وجود سلاح شیمیایی در عراق شکل نمی‌گرفت.

اسناد و مدارک

از «هولوکاست رسانه‌ای» چه مستنداتی وجود دارد؟ حال آنکه تصاویری که همه ساله از فلسطین مشاهده می‌کنیم آن قدر بی‌شمار است که راه را بر هرگونه انکار و تحریف می‌بندد. روبر فوریسون، نویسنده کتاب «اتاق‌های گاز در جنگ جهانی دوم: واقعیت یا افسانه؟» در این‌باره می‌گوید: «در مرکز اطلاع‌رسانی معاصر یهود در پاریس، هزاران سند را مطالعه کردم. حتی فقط به یک مدرک هم راضی بودم. اما همین یک مدرک را هم نیافتم.»

وجدان بشری

چرا در دهه‌های اخیر وجدان بشری درباره اسرائیل همانند فلسطین به درد نیامده و لب به اعتراض نگشوده است، اما درباره مظلومیت مردم فلسطین این مسئله را بارها شاهد هستیم؟

بازه زمانی

بازه زمانی ادعایی «هولوکاست رسانه‌ای» مربوط به زمان جنگ جهانی دوم است که این جنگ نهایتاً ۶ سال طول کشید، اما بازه زمانی اشغال فلسطین و کشتار مردم مظلوم این کشور از سال ۱۹۴۸ تا امروز ۷۵ سال است. با وجود این، چرا باید «هولوکاست رسانه‌ای» را باور کنیم اما نسبت به «هولوکاست واقعی» بی‌تفاوت باشیم؟

پروپاگاندای بی‌وقفه

فیلم‌هایی همچون «فهرست شیندلر» و «زندگی زیباست» تنها ۲ نمونه از آثار بی‌شماری است که در ارائه تصویر دروغین از مظلومیت یهودیان و صهیونیست‌ها ساخته شده است و سینمای هالیوود با سرمایه‌گذاری سرسام‌آور سرمایه‌داران صهیونیست، تعداد بسیاری از این دست آثار سینمایی را در دهه‌های گذشته تولید کرده است. هیچ‌کدام از این آثار، پشتوانه مستند و واقعی ندارند و همگی براساس تخیل و دروغ‌پردازی ساخته شده‌اند.

سانسور

سانسور و بایکوت کامل درباره هرگونه سؤال از هولوکاست مسئله دیگری است که نشان از دروغ بودن «هولوکاست رسانه‌ای» دارد. مارک زاکربرگ که خود یهودی است، در سال ۱۳۹۹ حذف محتوایی که هولوکاست را انکار می‌کند را رسماً اعلام کرد، حال آنکه شبکه‌های اجتماعی از روز اول با ادعا و شعار آزادی بیان و ایجاد فرصت رسانه‌ای برابر برای همه پا به میدان گذاشتند.

با وجود تفاوت‌های فاحش میان «هولوکاست رسانه‌ای» و «هولوکاست واقعی» که به برخی از آنها اشاره شد، چرا هنوز شاهد هستیم که صهیونیست‌ها می‌توانند به جنایات خود ادامه دهند؟ پاسخ در کافی نبودن فعالیت‌های رسانه‌ای در روشنگری و بیان حقایق فلسطین نهفته است. گستره این روشنگری‌ها باید به مرحله‌ای برسد که فشارها بر نهادهای بین‌المللی و کشورهای پشتیبان رژیم غاصب موجب شود مانع از ادامه جنایات صهیونیست‌ها شوند.

خبر

در گفت‌وگو با فرهاد فلاح، رئیس جشنواره بین‌المللی قصه‌گویی مطرح شد

برای غزه قصه بگویید

دبیرخانه بیست‌وپنجمین جشنواره بین‌المللی قصه‌گویی ضمن ابراز انزجار از جنایت دولت کودک‌کش صهیونیسم و برای دفاع از کودکان و نوجوانان مظلوم غزه، با توجه به رسالتی که برعهده دارد، قصد دارد زمینه آشنایی فرزندان ایران زمین را با حق‌طلبی مردم فلسطین فراهم کند.

فرهاد فلاح، رئیس بیست‌وپنجمین جشنواره بین‌المللی قصه‌گویی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان با اعلام این خبر گفت: این دوره از جشنواره بین‌المللی قصه‌گویی کانون همزمان با شب یلدا برگزار می‌شود و به تازگی با پیشنهاد حامد علامتی، مدیرعامل کانون پرورش فکری در نشست با داوران، قصه‌گویی با موضوع «کودکان مظلوم غزه» به جشنواره استانی اضافه شده است. قصه‌های برتر با موضوع غزه از نگاه مخاطب و داوران به دبیرخانه مرکزی معرفی می‌شود و با انتخاب دبیرخانه تعدادی از قصه‌گویان در مرحله کشوری به شکل غیررقابتی قصه‌گویی می‌کنند.

وی در ادامه افزود: این دوره از جشنواره با هدف عمومی‌سازی و مردمی‌سازی قصه‌گویی در اقشار مختلف جامعه، فضاسازی و ارتقای ظرفیت قصه‌گویی به‌عنوان یک رویکرد فراگیر تربیتی جامعه و تقویت جایگاه قصه‌گویی ایرانی برای ثبت جهانی در بخش‌های ملی (مدرن و کلاسیک)، آیینی‌سنتی، زبان اشاره (مدرن و کلاسیک)، قصه‌گویی بین‌الملل و قصه‌گویی ۹۰ ثانیه‌ای برگزار خواهد شد.

معاون فرهنگی کانون در ادامه ویژگی مهم جشنواره بیست‌وپنجم را موضوعات جدید و رویکردهای نوین آن دانست و در این‌باره گفت: شعار بیست‌وپنجمین جشنواره بین‌المللی قصه‌گویی «با قصه لبخند بسازیم» است که براساس بررسی‌ها و مطالعاتی تعیین شده است. آن چیزی که باعث شد به این شعار برسیم، این نکته بود که لبخند در کنار یک حکمت شکل بگیرد و به این دلیل، شعار را به‌معنای استفاده از قصه‌های حکیمانه با زاویه‌دید جدید و تربیتی قرار دادیم.
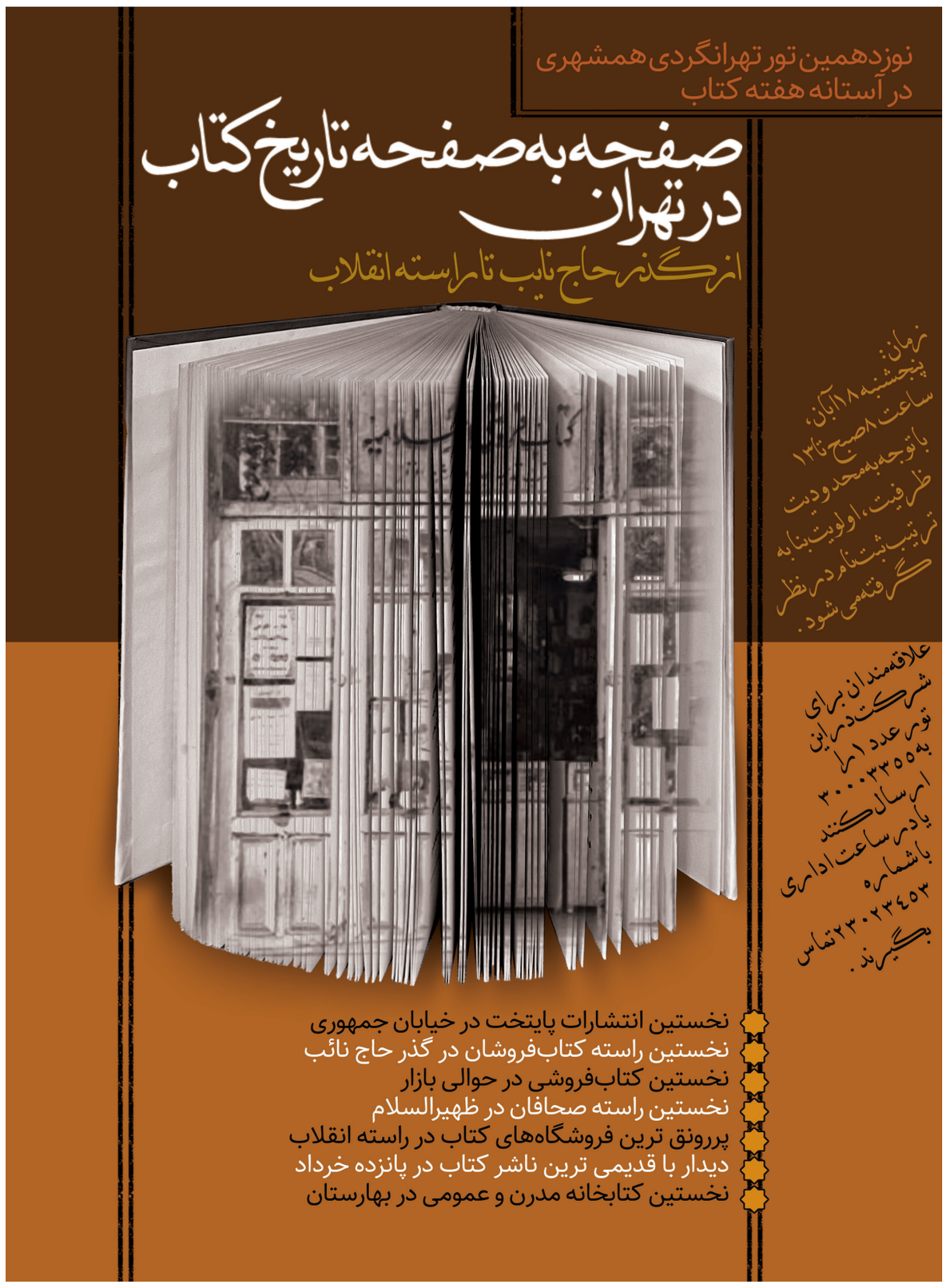
این مسئول در ادامه از اعلام شهری به‌عنوان پایتخت قصه‌گویی خبر داد و گفت: در حال بررسی هستیم که پایتخت قصه‌گویی را اعلام کنیم و از این به بعد جشنواره به‌طور دائم در همان شهر برگزار شود. امیدواریم با حمایت همه فعالان شاهد یک جشنواره بزرگ با هدف عمومی‌سازی و مردمی‌سازی باشیم و تلاش می‌کنیم قصه را به خانواده‌ها برگردانیم و کاری کنیم که قصه در خانواده‌ها زنده شود.